

לֹא הִשְׁגִּיחַ בוֹ. אָמַר לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אַתָּה שְׂכַחְתָּ אוֹתוֹ! ? אֲנִי אֲזַפִּיר לָךְ. מִיָּד מָה פְּתוּב? (שמואל ב יב) אַתָּה הָאִישׁ כֹּה אָמַר ה'. אַתָּה הָאִישׁ שְׁלֹא יִזְכְּרֶת אוֹתוֹ, אַתָּה הָאִישׁ שְׂשַׁכַּחְתָּ אוֹתוֹ. וּבִמָּה הוֹדִיעַ לוֹ? בְּדִין.

אָרְף פֶּאן, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר, הוֹדַע אֵלָיו חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא, וְהַדָּבָר יָפֵה, וְכֹךְ הוּא, שְׁלֹא כְּתוּב אוֹ נוֹדַע אֵלָיו, כְּמוֹ שְׂפָתוּב (שמות כא) אוֹ נוֹדַע פִּי שׁוֹר נִגַּח הוּא, וּמִי שְׁעוֹמֵד בְּלִילָה לַעֲסֹק בַּתוֹרָה, הַתּוֹרָה מוֹדִיעָה לוֹ אֵת חֲטָאוֹ, וְלֹא בְּדַרְךְ שֶׁל דִּין, אֲלֵא כְּמוֹ אִם שְׁמוֹדִיעָה לְבָנָה בְּדָבָר רָף, וְהוּא אֵינוֹ שׁוֹכַח אוֹתוֹ, וְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה לְפָנָיו רְבוּנוֹ.

וְאִם תֹּאמְרוּ, דָּוִד, שְׁהִיָּה קָם בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה, לָמָּה הִתְעוֹרְרוּ עֲלָיו בְּדִין? אֲלֵא דָּוִד שׁוּנָה, שֶׁהוּא עֹבֵר בְּמָה שְׁנִקְשָׁר, וְצָרִיף דִּין, וּבִמָּה שְׁעֵבֵר הוּא נִדוּן. הוּא חָטָא כְּנִגְדַּת הַמַּלְכוּת הַקְדוּשָׁה וְלִירוּשָׁלַיִם הַקְדוּשָׁה, וּמִשׁוֹם כֹּף גֵּרַשׁ מִירוּשָׁלַיִם, וְהַמַּלְכוּת הוֹסֵרָה מִמֶּנּוּ, עַד שֶׁהִתְתַּקֵּן כְּרָאוּי (וַתַּעֲנִישׁ).

אָמַר רַבֵּי יְהוּדָה, מָה זֶה שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִעֲנִישׁ אֵת דָּוִד עַל יְדֵי בְנוֹ, שְׂפָתוּב (שמואל ב יב) הַנְּגִי מְקִים עֲלֶיךָ רָעָה מִבֵּיתֶךָ? אָמַר רַבֵּי יוֹסִי, הָרִי בְּאֶרְצוֹ, מִשׁוֹם שְׂאֵם יַעֲמֵד עֲלָיו אִישׁ אַחֵר, לֹא יִרְחַם עֲלָיו. אָמַר לוֹ, וְהָרִי אֲבִשְׁלוֹם רָעָה לְהַרְגֵּ אֶת אֲבִיו בְּכִמָּה עֲצוֹת רָעוֹת (חַבַּל תְּחַבּוּלוֹת) עֲלָיו יוֹתֵר מֵאֲדָם אַחֵר? אָמַר לוֹ, לֹא שְׂמַעֲתִי.

אָמַר לוֹ, אֲנִי שְׂמַעֲתִי, דָּוִד חָטָא בְּבַת שֶׁבַע סָתָם. אָמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: יָבֵא בֶן שֶׁל בַּת אֶל תֹּאֵר, מִהֶקְרָב. מִכָּאן לְמַדְנֵנוּ, מִי שְׁלוֹקֵת הָאִשָּׁה הַזֹּאת בְּקָרָב וְחוֹמֵד אוֹתָהּ, לְסוּף יוֹצֵא מִמֶּנָּה בֶּן

בֵּיה. אָמַר לִיָּה קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, אֵת אֲנִשִּׁית לִיָּה, אֲנָא אֲדַפְרָנָא לָךְ. מִיָּד מָה כְּתִיב, (שמואל ב יב) אַתָּה הָאִישׁ כֹּה אָמַר ה', אַתָּה הָאִישׁ דְּלֹא דְכָרִית לִיָּה, אַתָּה הָאִישׁ דְּאֲנִשִּׁית לִיָּה, וּבִמָּה אוֹדַע לִיָּה בְּדִינָא.

אוֹרְף הֶכָּא, קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא קָאָמַר, הוֹדַע אֵלָיו חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְשָׁפִיר מְלָה, וְהִכִּי הוּא, דְּלֹא כְּתִיב אוֹ נוֹדַע אֵלָיו, כְּמָה דְכְּתִיב, (שמות כא) אוֹ נוֹדַע פִּי שׁוֹר נִגַּח הוּא, וּמֵאֵן דְּקָאִים בְּלִילָא לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא, אוֹרֵייתָא קָא מוֹדַעָא לִיָּה חוֹבִיָּה, וְלֹא בְּאוֹרַח דִּינָא אֲלֵא כְּאִימָא דְאוֹדַעָא לְכַרְהָ, בְּמַלְה רְכִיף, וְהוּא לֹא אֲנִשִּׁי לִיָּה, וְתָב בְּתִיבּוֹתָא קָמִי מְאָרִיָּה.

וְאִי תִימָא דָּוִד, דְּהָוָה קָם בְּפִלְגּוֹ לִילָא, אֲמַאי אֲתַעְרוּ עֲלֵיהָ בְּדִינָא, אֲלֵא שְׂאֲנִי דָּוִד, דְּאִיהוּ עֹבֵר בְּמָה דְּאֲתַקְשָׁר, וּבְעָא דִינָא, וּבִמָּה דְעֵבֵר אֲתַדָּן. הוּא חָטָא לְקַבְּלִיָּה דְּמַלְכוּתָא קְדִישָׁא וּלְגַבֵּי יְרוּשָׁלַיִם קְדִישָׁא, וּבְגִין דָּא אֲתַתְּרָךְ מִירוּשָׁלַיִם, וּמַלְכוּתָא אֲעֵדִיו מִנִּיָּה, עַד (דף כ"ד ע"א) דְּאֲתַתְּקֵן כְּדָקָא יָאוּת. (וַתַּעֲנִישׁ).

אָמַר רַבֵּי יְהוּדָה, מָהוּ דְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲעֵנִישׁ לִיָּה לְדָוִד עַל יְדֵי דְבָרִיָּה, דְכְּתִיב, (שמואל ב יב) הַנְּגִי מְקִים עֲלֶיךָ רָעָה מִבֵּיתֶךָ. אָמַר רַבֵּי יוֹסִי, הָא אוֹקִימָנָא, בְּגִין דְּאִי יְקוּם עֲלֵיהָ בַר נֶשׁ אַחֲרָא, לֹא יִרְחַם עֲלֵיהָ. אָמַר לִיָּה, וְהָא אֲבִשְׁלוֹם בְּעָא לְקַטְלָא לְאֲבוּי בְּכִמָּה עֵיטִין בִּישִׁין (דְּכָר) עֲלֵיהָ, יִתִּיר מִבַּר נֶשׁ אַחֲרָא. אָמַר לִיָּה לֹא שְׂמַעֲנָא.

אָמַר לִיָּה, אֲנָא שְׂמַעֲנָא, דָּוִד חָטָא בְּבַת שֶׁבַע סָתָם. אָמַר קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, לִיתִי בְרָא דְבַת אֶל נְכָר, וְיִנְקוּם נוֹקְמָתָא, וּמֵאֵן אִיהוּ. דָּא

נְכָר וְיִנְקָם נְקָמָה, וּמִיָּהוּ? זֶה אֲבִשְׁלוֹם, שְׁהִיָּה בְנָה שֶׁל יִפֵּת שְׁלוֹקֵת הָאִשָּׁה הַזֹּאת בְּקָרָב וְחוֹמֵד אוֹתָהּ, לְסוּף יוֹצֵא מִמֶּנָּה בֶּן

אבְשָׁלוּם, דְּבִרָה דִּיפְתָת תּוֹאֵר הָהּ, מְקַרְבָּא.
מִפְּאֵן אוֹלִיפְנָא, מֵאֵן דְּנָטִיל אֶתְתָּא דָּא בְּקַרְבָּא,
וְחָמִיד בְּה, לְסוּף נָפִיק מִנָּה בֵּין סוּרֵר וּמוֹרָה.
מֵאֵי טַעְמָא בְּגִין דְּעַד כְּעוֹן, לָא פְּסָקָא מִנָּה
זוֹהֲמָא, וְהָא אוֹקְמוּהָ.

רַבִּי יוֹסִי פִתַּח וְאָמַר, (ישעיה סב) נִשְׁבַּע יְיָ בִּימִינוֹ
וּבִזְרוּעַ עֲזוֹ, הָאֵי קָרָא אוֹקְמוּהָ. אָבָל תָּא
חֲזִי, כָּל זְמַנָּא דְּבֵר נֶשׁ חֲטִי קָמִי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, אֵית דְּרָגָא דְּאֶשְׁתְּמוּדְעָא לְעִילָא לְקַבְּלִי
הָאֵי חֲטָאָה, לְדִיִּינָא לִיה לְבַר נֶשׁ, וְאֶסְתַּפֵּל (ס"א
וְאֶסְתַּבֵּם) עָלֶיהָ, אֵי תָב בְּתִיּוּבְתָא שְׁלִימְתָא קָמִי
מְאֲרִיה, אֶתְעַבְר חוֹבִיָּה, וְדִינָא לָא שְׁלֵטָא
עָלוֹי, וְלָא מְאֲטִי עָלוֹי. אֵי לָא תָב, אֶתְרָשִׁים
הֵהוּא חֲטָאָה לְגַבִּי הֵהוּא דְּרָגָא. אוֹסִיף
לְמַחֲטִי, הָא דְּרָגָא אֶתְרָא אֶזְדַּמֵּן לְקַבְּלִיהָ,
וְאֶסְתַּפֵּם בְּדְרָגָא קְדָמָאָה, כְּדִין בְּעִיָּא תְּשׁוּבָה
יִתִיר. (ואי לא תב) וְאֵי אוֹסִיף לְמַחֲטִי, אוֹסִיף דְּרָגָא
עַל דְּרָגָא, עַד דְּאֶשְׁלִים לְחַמְשָׁה דְּרָגִין.

בֵּינן דְּאֶתְתַּקֵּן יְמִינָא לְקַבְּלִיהָ, וְאֶסְתַּבֵּם עָלֶיהָ.
הָא שְׁמָאֲלָא זְמִינָא, לְאֶסְכַּמָּא בִּימִינָא,
וְלֹאֲתַפְלָלָא בִּיה. כִּינן דְּשְׁמָאֲלָא אֶסְתַּבֵּם
בִּימִינָא, כְּדִין לָא תְּלִיָּא בְּתְּשׁוּבָה, וְהָא
אוֹקְמוּהָ, וְכְדִין כְּלָא אֶסְתַּבֵּמוּ עָלֶיהָ בְּדִינָא,
וְדִינָא שְׂרִיא עָלֶיהָ.

וְכַד דִּינָא אֶשְׁתַּלִּים וְשְׂרִיא עָלֶיהָ דְּבֵר נֶשׁ, כְּדִין
אֶסְתַּיִים וְאֶתְתַּקְנוּ אֶצְבָּעָן, חֲמֵשׁ בְּגו
חֲמֵשׁ, יְמִינָא בְּשְׁמָאֲלָא, לְאֶחְזָאָה דְּהָא כְּלָא
אֶסְתַּכְּמוּ עָלֶיהָ בְּהֵהוּא דִּינָא, וְיָדוּי מְתִישְׂרֵן,
לְאֶחְזָאָה מְלָה בְּלָא כְּוֹנָה דְּבֵר נֶשׁ, וְלָא יִתְכַוֵּן
בִּיה. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שמות טו) יְמִינָה יְיָ נֶאֱדָרִי
בְּכַח יְמִינָה יְיָ תְּרַעֵץ אוֹיֵב. לְאֶתְכַלְלָא שְׁמָאֲלָא

שְׂעַד עַכְשׁוֹ לָא פְּסָקָה מִמֶּנּוּ
זוֹהֲמָה, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.

רַבִּי יוֹסִי פִתַּח וְאָמַר, נִשְׁבַּע ה'
בִּימִינוֹ וּבִזְרוּעַ עֲזוֹ, הַפְּסוּק הַזֶּה
פְּרִשׁוּהוּ. אָבָל בָּא רָאָה, כָּל זְמַן
שְׂאָדָם חוֹטֵא לְפָנָי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, יֵשׁ דְּרָגָה אַחַת נוֹדְעַת
לְמַעַלָּה כְּנֶגֶד הַחֲטָא הַזֶּה לְדוֹן
אֶת הָאָדָם, וּמְסַתְּפֵלַת (ומסכימה)
עָלָיו. אִם שָׁב בְּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה
לְפָנָי רְבוּנוֹ, מְעַבְר חֲטָאוֹ וְאִין
הַדִּין שׁוֹלֵט עָלָיו וְלֹא מְגִיעַ עָלָיו.
וְאִם לֹא שָׁב, נִרְשָׁם אוֹתוֹ הַחֲטָא
לְאוֹתָהּ הַדְּרָגָה. אִם הוֹסִיף לְחַטָּא,
הָרִי דְּרָגָה אַחֲרַת מְזַדְּמֵנַת כְּנֶגְדּוֹ
וּמְסַפִּימָה עִם הַדְּרָגָה הָרֵאשׁוֹנָה,
וְאֵז צְרִיף תְּשׁוּבָה יִתְרָה. (ואם לא
ש) וְאִם מוֹסִיף לְחַטָּא, מוֹסִיף
דְּרָגָה עַל דְּרָגָה, עַד שְׁמִשְׁלִים
לְחַמֵּשׁ דְּרָגוֹת.

כִּינן שְׁהֵימִין הַתַּתְּקֵן כְּנֶגְדּוֹ
וְהַסְּכִים עָלָיו, הָרִי הַשְּׂמָאל מְזַמֵּן
לְהַסְּכִים עִם הֵימִין וְלְהַפְּלֵל בּוֹ.
כִּינן שְׁהַשְּׂמָאל מְסַכִּים עִם הֵימִין,
אֵז כְּבֵר לֹא תְּלוּי בְּתְּשׁוּבָה, וְהָרִי
פְּרִשׁוּהָ, וְאֵז הַפֵּל מְסַכִּימִים עָלָיו
כְּדִין, וְהַדִּין שׁוֹרָה עָלָיו.

וּבְשִׁהֲרִין נִשְׁלָם וְשׁוֹרָה עַל הָאָדָם,
אֵז מְסַתֵּים וּמְתַתְּקֵנוֹת הָאֶצְבָּעוֹת
חֲמֵשׁ בְּתוֹף חֲמֵשׁ, יְמִין בְּשְׂמָאל,
לְהַרְאוֹת שְׁהָרִי הַפֵּל הַסְּכִימוּ עָלָיו
בְּאוֹתוֹ דִּין, וְיָדוּי מְתִישְׂרוֹת
לְהַרְאוֹת דְּבֵר כְּפִלִי כּוֹנֵת הָאָדָם,
וְלֹא הַתְּכַוֵּן בּוֹ. וְעַל זֶה כְּתוּב,
(שמות טו) יְמִינָה ה' נֶאֱדָרִי בְּכַח
יְמִינָה ה' תְּרַעֵץ אוֹיֵב, לְהַפְּלֵל
שְׂמָאל בְּיְמִין, וְנִשְׁלָם הַדִּין, וְאֵז
זוֹהִי עֲמִידָה שֶׁל הַפֵּל. וְלָכֵן,
כְּשִׁרוּצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַיֵּם
הַפֵּל, כְּתוּב (ישעיה סב) נִשְׁבַּע ה'
בִּימִינוֹ וּבִזְרוּעַ עֲזוֹ וְגו'.

בִּימִינָא, וְאֶשְׁלִים דִּינָא, וְכְדִין הוּא קְיַיְמָא דְּכְלָא. וְעַל דָּא, כַּד בְּעָא קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְקַיְמָא כְּלָא, כְּתִיב (ישעיה סב) נִשְׁבַּע יְיָ בִּימִינוֹ וּבִזְרוּעַ עֲזוֹ וְגו'.